

Дмитрук М.В.

студентка

Ливдар М.В.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ВИЗНАЧЕННЯ СТРУКТУРИ МІЖНАРОДНОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ ТА ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Міжнародний фінансовий ринок посідає одне з провідних місць у сучасних економічних умовах. Як центр мобілізації та перерозподілу фінансових ресурсів він забезпечує розвиток та функціонування системи суспільно-економічних відносин, оскільки є джерелом вільних грошових ресурсів, необхідних для фінансування інвестицій.

За економічною суттю міжнародний фінансовий ринок – це система ринкових відносин і особливий механізм збирання та перерозподілу на конкурентній основі кредитних ресурсів між країнами, регіонами, галузями та інституціями.

Варто виділити специфічні відмінності міжнародного фінансового ринку від національних фінансових ринків. Основна відмінність полягає у тому, що міжнародний фінансовий ринок має величезні масштаби, оскільки щодня операції на світовому фінансовому ринку у рази перевищують операції світової торгівлі товарами. Також варто відмітити такі відмінності, як цілодобове проведення операцій, першокласні учасники (банки, фінансово-кредитні інституції з високим рейтингом) такого ринку.

На даний час не має єдиного методу структурування міжнародного фінансового ринку. Однак у більшості країн світу прийнято поділяти фінансові ринки за такими ознаками, як за терміном дії фінансових інструментів та за групами фінансових інструментів.

За групами фінансових інструментів виділяють такі види ринків, як кредитний ринок, валютний ринок, фондовий ринок, грошовий ринок, страховий ринок, ринок нерухомості.

За терміном дії фінансових інструментів виділяють ринок грошей та ринок капіталів.

Ринок грошей – це частина фінансового ринку, де формується попит і пропозиція на короткострокові фінансові інструменти [3, с. 12].

Ринок капіталів – це частина фінансового ринку, де формується попит і пропозиція на середньострокові та довгострокові фінансові інструменти [3, с. 12].

У свою чергу ринок грошей поділяється на ринок короткострокових позик, ринок короткострокових фінансових ресурсів та валютний ринок, а ринок капіталів – ринок цінних паперів та ринок середньострокових та довгострокових позик.

Основними інструментами на ринку грошей є векселі, банківські акцепти, депозитні сертифікати та міжбанківські вклади і депозити. Дані фінансові інструменти є надійними та високоліквідними, оскільки зазнають незначного коливання цін. Також існує низький рівень непогашення боргу тому, що більшість інструментів ринку грошей – це короткострокові боргові зобов'язання позичальників з високим рейтингом кредитоспроможності.

Ринок цінних паперів об'єднує як кредитні відносини, так і відносини співволодіння, які оформляються стандартними документами. На фондовому ринку здійснюється емісія, купівля-продаж цінних паперів, формується ціна, врівноважується попит і пропозиція [2, с. 163].

Фінансові ресурси на ринку капіталів можуть виступати у формі банківських кредитів, акцій, облігацій, фінансових деривативів, ноти та закладні.

Фінансові активи, що обертаються на ринку капіталів, як правило, менш ліквідні, оскільки для них характерною є більша амплітуда коливання цін ніж на ринку грошей, тому ці інструменти мають найбільший рівень фінансового ризику і відповідно більш високий рівень доходності [1, с. 26].

Функціонування ринку капіталу дає змогу компаніям розв'язати питання формування фінансових ресурсів для реалізації реальних інвестиційних проектів та ефективного фінансового інвестування.

На ринку капіталів фінансові ресурси можуть виступати у формі банківських кредитів, акцій, облігацій, фінансових деривативів.

Світові фінансові центри найбільш активно здійснюють переливання фінансових активів. Найбільшими світовими фінансовими центрами є Нью-Йорк, Лондон та Токіо.

Виділимо Лондонський міжнародний фінансовий центр. Лондонський фінансовий центр включає в себе банки, фондову біржу, ринок грошей, страхові компанії, пенсійні фонди, будівельні кооперативи, довірчі пайові фонди, інвестиційні установи.

Варто зазначити, що 70% світової торгівлі міжнародними облігаціями та 31% обороту світового валютного ринку припадає на Лондонський міжнародний фінансовий центр. Також на даний фінансовий центр припадає 56% світової торгівлі акціями, 20% ринку міжнародного банківського кредитування і 90% світової торгівлі основними металами [4, с. 66].

Слід відмітити, що фінансовий ринок в Україні можна поділити на 4 сектори: товарний ринок, грошовий ринок, валютний ринок та фондовий ринок.

Розглянемо детальніше фондовий ринок України. Упродовж 2012 – 2016 рр. відбувається швидке падіння частки капіталу, яка спрямована у корпоративні цінні папери (акції, облігації). Частка коштів, яка інвестується у акції зменшилася більше, ніж у 10 разів, а в облігації – більше, ніж у 3 рази. Це пов'язано з тим, що зменшується зацікавленість інвесторів, збільшуються кредитно-інвестиційні ризики, а також з тим, що державні облігації витісняють з ринку корпоративні цінні папери, так як державні облігації є більш привабливими для інвесторів, оскільки вони є менш ризиковими та приносять більші прибутки. Найбільші інституційні інвестори – банківські установи – вкладають кошти у державні облігації тому, що вони можуть слугувати забезпеченням у разі рефінансування НБУ.

Це впливає на те, що Україні складно інтегруватися до глобальної фінансової системи та стати її повноправним учасником. Тому необхідно забезпечити залучення довгострокових фінансових інвестицій в економіку України, підвищити ліквідність фінансового ринку, створити єдину потужну біржову систему, провести цільову підготовку фінансової системи до глобальних правил функціонування, забезпечити захист економіки від можливих криз та ризиків та стабільного економічного зростання.

Отже, міжнародний фінансовий ринок поділяється на ринок грошей та ринок капіталів. До ринку грошей відносять ринок короткострокових позик, ринок короткострокових фінансових ресурсів та валютний ринок. Ринок капіталів поділяється на ринок середньо- та довгострокових позик і на ринок цінних паперів.

1. Галіцейська Ю.М. *Міжнародні ринки грошей і капіталів: навч. посібник* / Ю.М. Галіцейська. – Тернопіль: Вектор, 2013. – 219 с.

2. Сьомченков О.А. *Сучасна концепція сутності та структури фінансового ринку* / О.А. Сьомченков // *Науковий вісник Херсонського державного університету*. – 2014. – Вип. 9. Частина 2. – с. 160-165.

3. Шкварчук Л.О. *Фінансовий ринок: навч. посібник* / Л.О. Шкварчук. – К.: Знання, 2013. – 382 с. 10.

4. Щербань О.Д. *Визначення структури сучасного міжнародного фінансового ринку* / О.Д. Щербань // *Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції*. – 2013. - №2. – с. 64-68.